

Prawosławny Punkt Duszpasterski
pw. św. męcz. archim. Grzegorza (Peradze)

Biały Anioł

Nr 13 (24)

29 marzec 2009 r.

IV NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU

Św. Jana Klimaka

Męcz. Marka biskupa Aretuzy, Cyryla diakona i innych,
św. Jana pustelnika z Egiptu, św. Eustachiusza biskupa Bitynii

Ewangelia według św. Marka (9, 17 – 31)

W owym czasie podszedł do Jezusa z jeden z tłumu i powiedział: «Nauczycielu, przyprowadziłem do Ciebie mojego syna, który ma ducha niemego. Ten, gdziekolwiek go chwyci, rzuca nim, a on wtedy się pieni, zgrzyta zębami i drętwieje. Powiedziałem Twoim uczniom, żeby go wyrzucili, ale nie mogli». On zaś rzekł do nich: «O plemię niewierne, dopóki mam być z wami? Dopóki mam was cierpieć? Przyprowadźcie go do Mnie!» I przywiedli go do Niego. Na widok Jezusa duch zaraz począł szarpać chłopca, tak że upadł na ziemię i tarzał się z pianą na ustach. Jezus zapytał ojca: «Od jak dawna to mu się zdarza?» Ten zaś odrzekł: «Od dzieciństwa. I często wrzucał go nawet w ogień i w wodę, żeby go zgubić. Lecz jeśli możesz co, zlituj się nad nami i pomóż nam!». Jezus mu odrzekł: «Jeśli możesz? Wszystko możliwe jest dla tego, kto wierzy». Natychmiast ojciec chłopca zawołał: «Wierzę, zaradz memu niedowiarstwu!» A Jezus widząc, że tłum się zbiega, rozkazał surowo duchowi nieczystemu: «Duchu niemy i głuchy, rozkazuję ci, wyjdź z niego i nie wchodź więcej w niego!». A on krzyknął i wyszedł wśród gwałtownych wstrząsów. Chłopiec zaś pozostawał jak martwy, tak że wielu mówiło: «On umarł». Lecz Jezus ujął go za rękę i podniósł, a on wstał. Gdy przyszedł do domu, uczniowie Go pytali na osobności: «Dlaczego my nie mogliśmy go wyrzucić?» Rzekł im: «Ten rodzaj można wyrzucić tylko modlitwą». Po wyjściu stamtąd podróżowali przez Galileę. On jednak nie chciał, żeby kto wiedział o tym. Pouczał bowiem swoich uczniów i mówił im: «Syn Człowieczy będzie wydany w ręce ludzi. Ci Go zabiją, lecz zabity po trzech dniach zmartwychwstanie».

List św. Apostoła Pawła do Hebrajczyków (6, 13 – 20)

Bracia! Bóg uczynił Abrahamowi obietnicę nie mając nikogo większego, na kogo mógłby przysiąc, przysięgał na samego siebie, mówiąc: Zaiste, hojnie cię pobłogosławię i ponad miarę rozmnożę. A ponieważ tak cierpliwie oczekiwał, otrzymał to, co było obiecane. Ludzie przysięgają na kogoś wyższego, a przysięga dla stwierdzenia [prawdy] jest zakończeniem każdego sporu między nimi. Dlatego Bóg, pragnąc okazać ponad wszelką miarę dziedzicom obietnicy niezmiennosc swego postanowienia, wzmocnił je przysięgą, abyśmy przez dwie rzeczy niezmiennie, co do których niemożliwe jest, by skłamał Bóg, mieli trwałą pociechę, my, którzyśmy się uciekli do uchwycenia zaofiarowanej nadziei. Trzymajmy się jej jako bezpiecznej i silnej kotwicy duszy, [kotwicy], która przenika poza zasłonę, gdzie Jezus poprzednik wszedł za nas, stawszy się arcykapłanem na wieki na wzór Melchizedeka.

Święty Jan Klimak

Św. Jan Klimak urodził się około 569 roku, a zmarł w prawdopodobnie około roku 649. Pierwsze informacje na temat jego życia pochodzą z czasów, gdy miał szesnaście lat. Przybył wówczas na górę Synaj i zapragnął całkowicie poświęcić się Bogu, rozwijając w sobie szczególną posłuszeństwo. Mając dwadzieścia lat Jan złożył śluby zakonne i oddał się woli wybranego ojca duchowego o imieniu Makary. Już wówczas starcy przepowiedzieli, że w przyszłości będzie „gwiazdą życia duchowego”. Przez dziewiętnaście lat mieszkał pod kierunkiem swego opiekuna. Po jego śmierci odszedł na pustynię, by resztę życia spędzić w poście, modlitwie, odosobnieniu i milczeniu. Szczególnie głęboko w jego sercu tkwiła modlitwa i miłość do Boga. Nigdy nie opuszczała go pokuta i smutek z powodu grzechów. Wiele

czasu poświęcał też umartwianiu ciała, każde pożywienie spożywał w niezwykle skromnych ilościach. Po czterdziestu latach ascezy, Jan został ihumenem monasteru św. Katarzyny na Synaju. Pełnił tę funkcję przez cztery lata, po czym zdecydował się ponownie odejść na pustynię.

Klasyycznym dziełem o wspinaniu się człowieka do Boga drogą osiągnięcia coraz doskonalszych cnót jest dzieło św. Jana Klimaka *Drabina do Raju*. Od tytułu jego dzieła pochodzi również przydomek świętego ascety, gdyż w języku greckim słowo „drabina” tłumaczy się jako „klimax”. W tym dziele przyrównał życie mnicha do wspinania się po drabinie, która jednym końcem oparta jest o ziemię, a drugim o niebo, gdzie czeka na pielgrzymów sam Syn Boży Jezus Chrystus. Kolejnymi szczeblami tej drabiny są kolejne cnoty chrześcijańskie, które mnich zdobywa poprzez trudy ascezy. Tych stopni jest trzydzieści, a pierwszym z nich jest całkowite wyrzeczenie się tego świata i poświęcenie całego swego życia Bogu. Św. Jan Klimak bardzo wyraźnie rozgranicza dwa sposoby życia: życie poświęcone Bogu i życie w świecie. Jeśli poważnie myślimy o życiu duchowym, o wzrastaniu w łasce Bożej i dążeniu do doskonałego pełnienia woli Bożej, porzucenie tego świata jest absolutnie pierwszym i podstawowym krokiem na tej drodze. Kolejne stopnie traktują o różnych sprawach ważnych w rozwoju duchowym: o przywiązaniu do rzeczy materialnych, o snach, o posłuszeństwie, o prawdziwej pokucie za grzechy, o wspomnianiu śmierci, o płaczu, o uwolnieniu od zła i o cichości, o pamiętaniu przewin, o obmowie i niesławie, o milczeniu i gadatliwości, o kłamstwie, o przygnębieniu, o uciążliwej tyranii łakomstwa, o czystości cielesnej, do której można dojść poprzez wielki trud i pot, o chciwości, o nieposiadaniu, o niewrażliwości, która sprowadza śmierć na duszę, o odpoczynku i modlitwie we wspólnocie, o czuwaniu i o tym, jak osiągnąć stan czuwania duchowego, o tchórzostwie, o różnych formach próżności i pychy, o myślach bluźnierczych, o pokorze i prostocie, o duchowej pokorze, o rozeznaniu myśli, namiętności i cnót, o świętym wyciszeniu, o modlitwie, o zmartwychwstaniu duszy i wreszcie o miłości do przynajświętszej Trójcy.

W dziele św. Jana Klimaka mamy jasno wyłożone, że wzrastanie w Bożej łasce jest pewnym procesem, i że jest to proces wymagający z naszej strony najwyższego trudu, zaangażowania całej naszej osoby. Nie jest możliwe dojście do doskonałej miłości bez uprzedniej ciężkiej walki z grzechem, naszą słabością oraz podstępami szatana. Św. Jan Klimak napisał między innymi: „Starajmy się nieustannie poznawać Boską prawdę bardziej w trudach i pocie niż tylko w zwykłych słowach, gdyż w czasie naszej śmierci to nie słowa, ale nasze czyny zostaną wyjawione” (stopień 26,36).

Drabina do Raju stanowi kompendium nauczania prawosławnych Ojców Pustyni. Św. Jan Klimak uważany jest również przez wielu za ojca hezychazmu.

Ks. Artur Aleksiejuk

Zdaniem Ojców i nie tylko...

„Pokój ciała jest stanem uporządkowania sposobu życia i wyciszenia zmysłów. Spokój duszy zaś – to opanowanie myśli i wewnętrzna niewzruszoność.

Wzruszeniu temu sprzyja odważna i niestrudzona myśl, zawsze czuwaj ca u drzwi serca, tak, by odpierać lub niszczyć wdzierające się tam wyobrażenia. Kto w głębi swego wnętrza praktykuje wyciszenie, ten rozumie, co mówię. Jeśli natomiast ktoś jest początkującym, nie zaznał omawianego stanu. Hezychasta zaś, który tego doświadcza, nie potrzebuje słów, oświecają go bowiem czyny, a nie słowa.

Początek pokoju wewnętrznego stanowi oddalenie wszelkiego zamętu, który wprowadza zamieszanie w głębi duszy. Końcowy jej punkt – to wyzbycie się lęku w obliczu wszelkich zamętów i pozostawanie wśród nich niewzruszonym.

Jeśli ktoś wychodzi na zewnątrz i nie pozbawia się wewnętrznej ciszy – jest łagodny, stając się mieszkaniem miłości. Nie będzie skory do mówienia, nie zapłonie też gniewem. Gdy natomiast ktoś postępuje w sposób odmienny, skutki tego są oczywiste.

Hezychastą jest ten, kto w mieszkaniu ciała stara się ogarnąć rzeczy niecielesne – co stanowi swoisty paradoks”.

Św. Jan Klimak, *Drabina do Raju* 27 (O pokoju ciała i duszy).

Terminy nabożeństw

W piątym tygodniu Wielkiego Postu w naszej cerkwi będą sprawowane następujące nabożeństwa:

- **1 kwietnia** (środa)
Jutrznia z czytaniem Wielkiego Kanonu Pokutnego – godz. 18.00.
- **4 kwietnia** (sobota)
Całonocne czuwanie – godz. 18.00.
- **5 kwietnia** (niedziela) – V niedziela Wielkiego Postu
Święta Liturgia – godz. 10.00.

Serdecznie zapraszamy!

Adres: 00 – 544 Warszawa, ul. Wilcza 31, <http://www.liturgia.cerkiew.pl>

Nr konta: 33 1240 6074 1111 0010 2337 3609.

Redaktor odpowiedzialny: ks. Artur Aleksiejuk, **nr tel.** – 603037770.